

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobce: **D. C.**, *(v některých dokumentech se uvádí X)*
státní příslušnost Moldavská republika

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-126/LE-BA02-K01-2020, ze dne 25. listopadu 2020, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce je státním příslušníkem Moldavské republiky a dne 24. 10. 2020 podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaný žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce je státním příslušníkem Moldavska a místem jeho bydliště ve vlasti byla oblast Drochia na severu země. Moldavsko je považováno za bezpečnou zemi původu (s výjimkou Podněstří) ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce přitom neprokázal, že v jeho případě nelze Moldavsko za bezpečnou zemi považovat. Žalovaný zpochybnil tvrzenou intenzitu potíží žalobce se soukromými osobami uvedenými ve výpovědi ze dne 9. 11. 2020 a poukázal na to, že žalobce pobývá na území České republiky od září 2018 a během té doby byl dvakrát z důvodu svého nelegálního pobytu zadržen a vyslechnut policií a ani v jednom případě se policistům nezmínil o tom, že by měl ve vlasti jakékoliv potíže, které by mu zabránily ve vycestování. Navíc v době, kdy mělo být žalobci vyhrožováno likvidací, tak se manželka s dcerou žalobce vrátily do vlasti a dlouhodobě tam pobývaly. Žalovaný tak považuje žádost žalobce za podanou s jediným cílem, a to legalizovat svůj další pobyt na území České republiky poté, co jiné snahy zde legálně setrvat selhaly. Mezinárodní ochrana navíc může být poskytnuta teprve tehdy, pokud byla žadateli odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti, případně pokud mu ochrana nebyla poskytnuta v dostatečné míře. V této souvislosti žalovaný uvedl k tvrzení žalobce, že obracet se na policii by nemělo smysl s ohledem na její zkorumpovanost, že toto nijak nepodložené prohlášení bez dalšího rozhodně neobstojí. Naopak podle shromážděných podkladů je zřejmé, že moldavští občané mohou využít legální právní prostředky na ochranu svých práv. Plně funkční je veřejný ochránce práv a zákon mu zaručuje plnou nezávislost na politických tlacích. Podle závěru žalovaného tak nelze dovozovat, že by žalobce měl ve vlasti potíže takového charakteru a intenzity, které by bylo možno označit za pronásledování či vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu. Stejně tak nebylo možné konstatovat, že by státní orgány odepřely žalobci ochranu, nebo že by mu tato ochrana nebyla poskytnuta v odpovídající míře. Žalovaný uzavřel, že žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze Moldavsko za bezpečnou zemi původu považovat.
3. Žalobce podal dne 18. 12. 2020 proti rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti včasnou žalobu, ve které navrhoval jeho zrušení a vrácení věci zpět žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě namítal, že byl zkrácen na svých právech a žalovaný postupoval v rozporu s § 3 správního řádu (zákonu číslo 500/2004 Sb.), protože nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, dále porušil § 2 odst. 4 správního řádu, protože přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a rozhodnutí neodpovídá okolnostem daného případu, nezohlednil skutečnosti hovořící v jeho prospěch, nepřihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo (§ 50 odst. 3 a 4 správního řádu) a v odůvodnění neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu (§ 68 odst. 3 správního řádu). Žalobce má za to, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. V žalobě dále uvedl, že důvodem pro opuštění země byly obavy z pronásledování ze strany soukromých subjektů a popsal svůj azylový příběh, podle

kterého přivezl do České republiky 19 osob, kterým slíbil zajistit práci za odpovídající mzdu. Nebyl jim však schopen mzdu platit, proto mu někteří z lidí začali vyhrožovat. Žalobce se po proběhlých incidentech obrátil v prosinci 2018 na Policii v Kobylisích, která však následně jeho oznámení odložila a doporučila mu, aby se případné další výhrůžné hovory nahrával. Skupina se následně vrátila do Moldavska a telefonáty začaly přicházet ze země původu, poté osoby začaly přicházet k jeho rodičům, u kterých byly nejméně 40x, dostával nabídky, aby dal k prostituci ženu a vydělal tak peníze. Žalobce zdůraznil, že v průběhu správního řízení předložil žalovanému ucelenou, detailní a komplexní výpověď, ve které popsal útoky na jeho osobu i na jeho rodinu. Žalobce poukázal na to, že odůvodnění žalovaného je vnitřně rozporné ohledně možnosti ochrany v zemi původu, kdy žalovaný na jednu stranu žalobci vytýká, že nevyužil právního systému v zemi původu, na druhou stranu poukázal na zásadní nedostatky při dodržování zákonů a předpisů, a to zejména v soudnictví. Moldavsko je podle žalobce zemí, ve které je vše pod vlivem korupce, policisté nejsou schopni objasnit velké množství trestných činů a následně tyto skutky připisují osobám, které je ve skutečnosti nespáchaly. Žalobce dále žalovanému vytkl, že veškeré své úvahy uvedené v rozhodnutí řídí pouze tím, aby mohl využít § 16 odst. 2 zákona o azylu (v této souvislosti odkázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Azs 104/2014 – 39) a jeho rozhodnutí se ani nezabývá aktuální situací v zemi původu ve vztahu ke korupci.

4. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Poukázal na právní úpravu § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu s tím, že jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odst. 2, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b.
5. V podání doručeném krajskému soudu dne 3. 2. 2021 navrhl žalobce doplnění spisu o výsledky šetření jeho napadení Policií na Palmovce.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 s. ř. s.; žalovaný na jednání netrval a žalobce na dotaz soudu, zda souhlasí s rozhodnutím bez jednání, ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nereagoval, proto se má podle § 51 odst. 1 (druhé věty) s. ř. s. za to, že je jeho souhlas s tímto postupem udělen (žalobce byl přitom o takovém procesním následku poučen).
7. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal v České republice dne 24. 10. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Stalo se tak poté, kdy bylo dne 23. 10. 2020 rozhodnuto Policií České republiky o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění. V žádosti mimo jiné uvedl, že je moldavské státní příslušnosti, poslední místo bydliště ve vlasti označil O. A. D. Do České republiky přijel naposledy mezi 14. – 16. září 2018 autobusem přes Rumunsko, Maďarsko a Slovensko. Jedná se o jeho první žádost. K důvodům žádosti žalobce uvedl, že jej v Moldávii hledají lidé, kterým by měl dlužit peníze, vyhrožují, že mu ublíží. Bojí se vzít zpět svoji rodinu. Z vyhrožování má psychické problémy. Podle protokolu ze dne 9. 11. 2020 žalobce při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu dále uvedl, že do České republiky přijel, aby si vydělal peníze. V roce

2018 do České republiky přivedl skupinu 19 lidí, která pracovala na jednom objektu. Slíbil jim 100 € za měsíc a dále hradit ubytování a částečně i stravu. Za jejich práci však obdržel peníze, které nemohly pokrýt výši slíbených příjmů, proto jim slíbené prostředky neplatil. Začali mu vyhrožovat, dokonce i noži. Oznámil to na policii v Kobylisích. Policie mu odposlouchávala telefon, ale po měsíci mu sdělila, že na základě vyhodnocení odposlechu nebylo možné určit konkrétní výhrůžky a oznámení odložila. Po 3 měsících skupina pracovníků odjela a telefonáty přicházely z Moldavska. Žalobce dodal, že začali také vyhrožovat jeho rodičům, dostával nabídky, aby dal ženu k prostituci a začal uvažovat i o tom, že prodá ledvinu.

8. Součástí správního spisu je mimo jiné také informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 144431-6/2019-LPTP ze dne 7. 2. 2020 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratu po dlouhodobém pobytu v zahraničí, informace odboru azylové a migrační politiky (OAMP) o hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu z října 2020 a o bezpečnostní a politické situaci v zemi z června 2020. Žalobce se dne 19. 11. 2020 seznámil s podklady pro rozhodnutí a poté žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.
9. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného správního orgánu o zamítnutí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany pro její zjevnou bezdůvodnost podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, tj. s ohledem na bezpečnou zemi původu žalobce (Moldavsko) a skutečnost, že žalobce neprokázal, že v jeho případě Moldavsko za bezpečnou zemi původu považovat nelze.
10. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
11. Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
12. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, 3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících

se účinných opravných prostředků, a 4) který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.

13. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu, ministerstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
14. Podle § 2 bodu 15 vyhlášky číslo 328/2015 Sb. Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Moldavsko, s výjimkou Podněstří.
15. Krajský soud úvodem konstatuje, že v napadeném rozhodnutí ani v postupu žalovaného správního orgánu předcházejícím jeho vydání neshledal žádné procesní vady, které by měly za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí je přezkoumatelné, jeho odůvodnění obsahuje veškeré povinné náležitosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, žalovaný si pro své rozhodnutí opatřil dostatek podkladů, včetně aktuálních zpráv o Moldavsku, tyto důkazy dostatečným způsobem vyhodnotil a vyšel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.
16. K podstatě věci pak krajský soud uvádí, že v posuzované věci podal žádost o udělení mezinárodní ochrany žadatel pocházející z Moldavska, které Česká republika považuje podle § 2 vyhlášky číslo 328/2015 Sb. za bezpečnou zemi původu, a to s výjimkou Podněstří. Charakteristickým znakem řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je zdůraznění důkazního břemene ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. To znamená, že žadatel musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2020, č. j. 6 Azs 67/2020-27 nebo ze dne 17. 6. 2020, č. j. 6 Azs 62/2020-27). Jinak řečeno, pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, což je taky případ žalobce, je úkolem žadatele přesvědčit příslušný správní orgán, že mimořádný azylový příběh odůvodňuje věcné posouzení jeho žádosti ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu.
17. Žalovaný podle přesvědčení krajského soudu postupoval ve shora nastavených mantinelech a s jeho závěry krajský soud souhlasí. Žalovaný předně vyhodnotil, že žalobce pochází z oblasti Moldavska, která je považována podle § 2 vyhlášky číslo 328/2015 Sb. za bezpečnou. Proti uvedenému závěru žalobce v žalobě nebrojil ani netvrdil jakýkoliv vztah k oblasti Podněstří. Bylo tak na žalobci, aby v souladu s § 16 odst. 2 zákona o azylu prokázal, že v jeho případě přesto Moldavsko za bezpečnou zemi původu považovat nelze. Žalobce jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu označil toliko osobní problémy se soukromými osobami.
18. Podle ustálené judikatury správních soudů sice není vyloučeno, aby původcem pronásledování nebo hrozby vážné újmy ve smyslu zákona o azylu byl také nestátní původce (soukromá osoba), žadatel však musí prokázat, že mu stát není schopen nebo

ochoten poskytnout před pronásledováním nebo vážnou újmu ochranu. O mezinárodní ochraně z důvodu pronásledování nebo hrozby vážné újmy ze strany soukromých osob lze uvažovat až tehdy, selžou-li vnitrostátní prostředky ochrany v zemi původu žadatele. Břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu přitom leží na žalobci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62 nebo ze dne 18. 8. 2020, č. j. 5 Azs 435/2019 - 32).

19. Na rozdíl od žalobce krajský soud neshledává v napadeném rozhodnutí vnitřní rozpornost ohledně možnosti jeho ochrany v zemi původu. Je pravdou, že žalovaný konstatoval ze zprávy OAMP o hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu nedostatky v soudnictví, to však ještě neznamená takové systémové nedostatky v zemi původu, pro které by bylo možno důvodně se domnívat, že jednotlivci nebude účinná ochrana před soukromými osobami poskytnuta. Žalobce nezmínil, že by se v Moldavsku obrátil na státní orgány a neprokázal, že mu příslušné státní orgány v zemi původu odmítly poskytnout ochranu nebo že nejsou schopny či ochotny mu takovou ochranu poskytnout. Obecně formulované námitky ohledně vlivu korupce v Moldavsku a neschopnosti tamní policie objasnit velké množství trestných činů, jakož i připsování skutků osobám, které je ve skutečnosti nespáchali, považuje krajský soud za ničím nepodložené spekulace, které nemají oporu ve zprávách o Moldavsku, jež tvoří součást správního spisu. V této souvislosti pak lze poukázat i na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, v jehož právní větě je uvedeno, že: *„Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“*
20. K odkazu žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Azs 104/2014 - 39, krajský soud uvádí, že jej nepovažuje za přílehlavý, a to již z toho důvodu, že se označené rozhodnutí týká přezkumu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany (občanu Kyrgyzské republiky, kterou Česká republika nepovažovala za bezpečnou zemi původu) a nikoliv zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné. Nejvyšší správní soud pak v uvedeném rozsudku konstatoval řadu závažných nedostatků ve fungování kyrgyzských policejních, justičních a bezpečnostních složek, které potvrzovaly věrohodnost výpovědi stěžovatele s tím, že byly doloženy případy svévolného zabití, mizení lidí, mučení a jiného krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení. Ve zprávách o této zemi je mj. uvedeno, že nejdůležitější problémy v oblasti lidských práv představovala neexistence řádného procesu a odpovědnosti v soudních řízeních a v řízeních orgánů činných v trestním řízení s tím, že neschopnost centrální vlády pohnat viníky, kteří se dopustili porušení lidských práv, k odpovědnosti umožňovala bezpečnostním složkám jednat svévolně a dodávala policejnímu sboru odvahy k tomu, aby se obohacoval na ohrožených občanech. Za této situace shledal Nejvyšší správní soud, že stěžovatel i s ohledem na jeho zkušenost vztahující se k usmrcení a těžkému ublížení na zdraví jiným členům jeho skupiny, požadavky testu pro udělení doplňkové ochrany spočívajícím v reálnosti nebezpečí vážné újmy splňuje. Situace v Moldavsku je v tomto směru značně odlišná, což bylo v obecné rovině zohledněno již tím, že Moldavsko je (na rozdíl od Kyrgyzské republiky) s účinností od března 2019 považováno Českou republikou za bezpečnou zemi původu, s výjimkou Podněstří, kterého se však azylový příběh žalobce zjevně netýká (z žádosti žalobce, pohovoru ani z žaloby nevyplývá, že by jeho tvrzené

obavy měly jakoukoliv souvislost s touto oblastí). Ze zpráv OAMP přes dílčí nedostatky v oblasti soudnictví a dodržování lidských práv ve věznicích a psychiatrických léčebnách nevyplývá, že by Moldavsko a jeho státní orgány nebyly schopné svým občanům zajistit ochranu před soukromými osobami. Žalobce navíc své obavy neopřel (na rozdíl od žadatele posuzovaného v rozsudku sp. zn. 5 Azs 104/2014) o žádné konkrétní negativní zkušenosti s fungováním státních (bezpečnostních, justičních) složek Moldavska a jeho situaci tak nelze s kauzou sp. zn. 5 Azs 104/2014 vůbec srovnávat.

21. Krajský soud uzavírá, že žalobci se v řízení před správním orgánem ani před soudem nepodařilo vyvrátit domněnku, že Moldavskou republiku lze v jeho případě považovat za bezpečnou zemi původu, proto závěr žalovaného o zamítnutí jeho žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu obстоjí. Jak se podává z § 16 odst. 3 zákona o azylu, tak za tohoto stavu nebylo možné se zabývat důvody pro udělení azylu podle § 12 až 14 nebo pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b téhož zákona.
22. Pro úplnost krajský soud dodává, že nepovažoval za potřebné doplňovat dokazování o výsledky šetření Policie ČR, oddělení na Palmovce. Tento důkaz se měl vztahovat k šetření pronásledování žalobce českou policií, není však zřejmé, jak by se měl vztahovat k možnostem ochrany žalobce ze strany státních orgánů v zemi jeho původu, což je právě ta skutečnost, kterou považuje krajský soud v této věci za rozhodující.
23. Závěrem považuje krajský soud za potřebné poukázat na to, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ani v době tvrzeného vyhrožování ze strany soukromých osob, ke kterému mělo podle žalobce docházet již v roce 2018, ale až 24. 10. 2020, konkrétně den poté, kdy byl zajištěn za účelem správního vyhoštění. Za tohoto stavu je zcela opodstatněná domněnka žalovaného, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění, jakož i závěr o účelovosti takového jednání.
24. Krajský soud uzavírá, že žalobní námitky vyhodnotil jako nedůvodné, a protože v napadeném rozhodnutí, ani v postupu žalovaného předcházejícímu jeho vydání neshledal žádné vady s negativním vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí, ke kterým by měl přihlížet z úřední povinnosti, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s.; žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti v řízení žádné náklady nevznikly. Krajský soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 23. dubna 2021

[Zadejte text.]

JUDr. Martin Láníček
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje